

De voortrekkersrol van psychiater Paulan Stärcke

Het terrein ontgonnen, de grenzen verkend.

‘Dat jij het dúrft!’, zeiden haar collega’s toen ze in 2012 de 42-jarige René hielp sterven. Psychiater Paulan Stärcke (69) verrichtte baanbrekend werk voor psychiatrische patiënten met een euthanasiewens. En ze is nog niet klaar.

In de Nederlandse bioscopen is dit najaar een bijzondere film te zien. *Witte flits*. De film, met indrukwekkend acteerwerk van Renée Soutendijk, is gebaseerd op het euthanasietraject van René in 2012. Paulan Stärcke hielp hem sterven. “Euthanasie op basis van psychisch lijden was nog taboe”, vertelt ze. “Niemand wilde zijn vingers eraan branden. Ik heb de stoute schoenen aangetrokken; hulp bij zelfdoding vind ik een daad van barmhartigheid. Mensen met een chronische psychische ziekte hebben wij vaak niet veel te bieden.” De psychiater werkte destijds bij een ggz-instelling en René was haar patiënt. “Twintig jaar lang worstelde hij met zijn stoornissen, waaronder psychoses en dwanggedachten. Zijn doodswens was invoelbaar. Toch vond ik de afweging heel spannend: kon ik vanuit professioneel oogpunt en gewetensvol zeggen dat er geen behandelperspectief meer was? ‘Dat jij het dúrft!’, zeiden mijn collega’s.”

Engagement

Stärcke pakte de voortrekkersrol, en kreeg die ook van de toenmalige geneesheer-directeur van de ggz-instelling. “We wilden het thema euthanasie op de kaart zetten.” Ze organiseerde een conferentie, ontwikkelde beleid, schreef een interne richtlijn en adviseerde haar collega’s. Ze voerde meerdere keren euthanasie uit als co-behandelaar. “De bedoeling was dat mijn collega-psychiaters daarna zelf trajecten zouden oppakken.” Een nieuwe geneesheer-directeur was behoudender en vond het beter als Stärcke haar engagement voortaan buiten de muren van de instelling vorm zou geven. Kort daarna had de psychiater twee banen. Voortaan combineerde ze haar werk bij de ggz-instelling met een contract voor acht uur per week bij Expertisecentrum Euthanasie.

Pionieren

Het expertisecentrum was in 2012 gestart als Levensindekliniek. “Ik trof er een handjevol collega’s met grote drive en inzet voor de thematiek. Gerty Casteelen werkte er al; ik was de tweede psychiater. Het was pionieren.” De ontwikkeling die het expertisecentrum – en daarmee

Nederland – op het gebied van euthanasiezorg voor hulpvragers met psychisch lijden doormaakte is in belangrijke mate door Stärcke gekleurd. Gedurende lange tijd was zij de enige die het psychiatrisch spreekuur bemande. De toegangspoort tot de euthanasiezorg van het centrum. Stärcke gaf de regels vorm op basis waarvan een patiënt een euthanasietraject kon starten, of niet. “De triage was streng. Er waren weinig psychiaters en we moesten ons dus wel beperken tot de meest urgente gevallen. Voor hulpvragen op basis van psychisch lijden was het aanvankelijk ‘nee, tenzij’. Dat is nu anders. Bij twijfel wijzen we niet meteen af. Elk euthanasieverzoek verdient het om zorgvuldig getoetst te worden: voldoet het aan de eisen van de wet? We kwamen er ook snel achter dat het open gesprek over de doodswens een patiënt ruimte kan geven om te leven.”

06-nummer

Stärcke beseft al snel het belang om – als het maar enigszins mogelijk is – naasten bij een euthanasietraject te betrekken. “Ik vind het belangrijk om mijzelf kenbaar te maken. Omdat ik iets ga doen dat waarschijnlijk heel veel impact op ze heeft, moeten naasten de gelegenheid hebben om zich daartoe te verhouden.” Ze hebben echter geen stem bij de beslissing, benadrukt ze. “Iemand kan er anders over denken en mij daarvan proberen te overtuigen, maar de beslissing blijft bij de patiënt en bij mij.”

‘Hulp bij zelfdoding vind ik een daad van barmhartigheid.’

In december wordt ze zeventig. Het “gedistantieerde jasje” uit eerdere jaren heeft ze uitgedaan. In de film *Witte Flits* zet actrice Manoushka Zeegelaar Breeveld een klinische psychiater neer: afstandelijk en onbewogen. Herkent Stärcke zich hierin? “Tien jaar geleden hield ik bewust afstand uit angst om mijn onafhankelijke oordeel in gevaar te brengen. Inmiddels weet ik dat ik op mijn professionaliteit kan vertrouwen en [Lees verder op pagina 2](#) →

‘Ik ben nóg gemotiveerder om anderen het verdriet te besparen.’

In dit nummer

Een ‘verdomd goed gesprek’
Hugo Borst en Adelheid Roossen
bezoeken het expertisecentrum

Arts Jojan Froeling
Betrek naasten zoveel mogelijk
bij een euthanasietraject

Duo-euthanasie
Sander Koning over het
overlijden van zijn ouders

Alleen
Nieuwe column
Willeke Stadtman

vervolg interview → permitteer ik me persoonlijker contact met patiënten. Sinds een paar jaar staan mijn voornaam en 06-nummer op mijn visitekaartje. Ik tutoyeer nu ook sneller en dat wordt gepikt." Lachend: "Ook door mijn leeftijd natuurlijk."

Spotlights

Anno 2024 zijn Paulan Stärcke en haar collega Gerty Casteelen de meest ervaren psychiaters op het gebied van euthanasiezorg van Nederland. Het terrein is ontgonnen, de grenzen zijn verkend. Stärcke is zich terdege bewust: "Ook als ik geheel overtuigd ben van de legaliteit van een euthanasie heb ik mij nog altijd aan de consensus van de beroepsgroep te houden." De expertise die ze vergaarde deelt ze met psychiaters in het land. Ze verzorgt lezingen, scholingen, helpt ggz-instellingen met beleid en onlangs werd ze benoemd als lid van de Commissie Euthanasie van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP). "Ik vind het belangrijk dat de beroepsgroep vertrouwd met euthanasiezorg raakt, daar wil ik heel graag mijn steentje aan bijdragen. Het is verheugend dat steeds meer psychiaters bereid zijn om een euthanasieverzoek in behandeling te nemen." Haar vele werk verricht ze liever achter de schermen. "Ik hoef niet in de spotlights, in de media is weinig ruimte voor nuance en ik ben bang dat dingen uit hun verband worden gerukt."

Fako

Filmmaakster Laura Hermanides schreef het script voor *Witte Flits* in samenwerking met de ouders van René. Stärcke voorzag het script van commentaar. Hermanides wilde dicht op de werkelijkheid zitten en dat is fantastisch gelukt, vindt Stärcke. "Scènes, personages, sfeer; alles is heel herkenbaar." Op 21 april 2024 was ze aanwezig bij de voorvertoning op het terrein van de Westergasfabriek in Amsterdam, samen met de familie van René en de makers van de film. Ze bekeek de film "met

een forse emotionele bagage". Vier maanden eerder had haar zoon Fako (35) zich gesuïcideerd. "Fako kon veel voor anderen betekenen, maar niet voor zichzelf. Ik mis hem. Alsof er een stuk van mezelf weg is. Tegelijkertijd gun ik hem zijn keuze; het was een doordacht besluit. Zijn zelfdoding maakt mij nog gemotiveerder om anderen dat verdriet te besparen. Ik betreur het heel erg dat hij niet kon sterven met ons om zich heen."

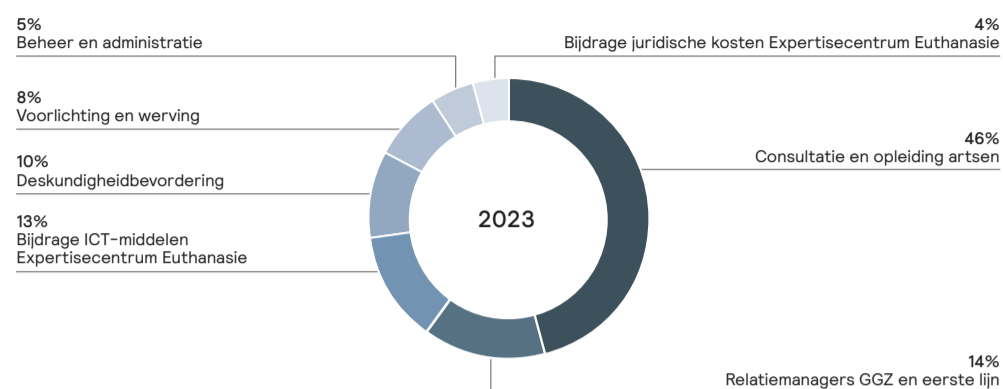
'Loslaten is lastig als je de regie wilt houden.'

Stärcke groeide op in een gezin waar zelfbeschikking hoog in het vaandel stond. Haar ouders hoorden in 1973 bij de eerste leden van de NVVE (Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levens einde). Vader Stärcke, kno-arts van beroep, vertelde zijn dochter dat hij een terminale patiënt een recept had meegegeven om zelf te kunnen beslissen wanneer het lijden genoeg was. "Mijn ouders wilden zelf ook de regie houden. In hun wilsverklaringen hadden ze nauwgezet omschreven wanneer het leven ondraaglijk werd. Tot ieders verrassing hebben ze zich tot de laatste snik aan het leven vastgeklampt. Mijn moeder werd door een beroerte afatisch waardoor ze nauwelijks kon praten. Ze was vertaalster en toneelactrice; taal was alles voor haar. Maar de vraag of ze het leven nog de moeite waard vond, beantwoordde ze moeizaam en beslist met 'Jaaaaa'. Vijftien jaar later overleed ze aan kanker. Ze is rustig ingeslapen. Mijn vader werd door hartfalen volledig afhankelijk. Iets wat hij eerder absoluut wilde voorkomen. Maar besluiten om de stekker eruit te trekken, kreeg hij niet voor elkaar. Voor euthanasie moet je loslaten. En loslaten is lastig als je de regie wilt houden."

De film *Witte Flits* is vanaf 26 september te zien in de Nederlandse bioscopen.

Wat doen wij met uw steun?

Bestedingen van de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie in 2023, in procenten

Bron: jaarrekening stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie 2023

Vraag & Antwoord

Moeten mijn kinderen het eens zijn met mijn verzoek?

Bij de beoordeling van een euthanasieverzoek is het van belang dat de arts (in geval van Expertisecentrum Euthanasie het team van arts en verpleegkundige) zorgvuldig te werk gaat. Het betrekken van naasten is onderdeel van deze zorgvuldigheid. Verplicht is dit echter niet, laat staan dat de kinderen het eens moeten zijn met uw euthanasieverzoek.

U en uw arts moeten tot de overtuiging komen dat euthanasie de juiste oplossing voor uw situatie is. Tijdens de beoordeling van een euthanasieverzoek zal de arts doorgaans proberen uw kinderen erbij te betrekken. Als u geen toestemming geeft, mag de arts geen contact met uw naasten opnemen.

Hoe kom ik in contact met andere naasten?

Expertisecentrum Euthanasie voorziet zelf niet in lotgenotencontact. Patiëntenorganisaties bieden vaak verschillende vormen van lotgenotencontact, bijvoorbeeld via een advieslijn.

De website van de NVVE (Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levens einde) heeft de pagina 'Help, mijn naaste wil dood' met informatie voor mensen met iemand in hun omgeving die een doodswens heeft op basis van psychisch lijden. Voor ouders van een kind dat binnenkort euthanasie krijgt

of al heeft gekregen op basis van een psychische aandoening is de stichting 'In liefde laten gaan' opgericht. Ouders kunnen er terecht voor een luisterend oor en advies. Voor meer informatie en contact, zie de website inliefdelatengaan.nl

Eind 2025 organiseert de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie een bijeenkomst voor naasten. Hou de agenda in de gaten voor meer informatie.

Heeft u ook een vraag voor Expertisecentrum Euthanasie?

Mail vrienden@expertisecentrum euthanasie.nl. U krijgt altijd persoonlijk antwoord en mogelijk staat uw vraag de volgende keer in deze rubriek.

expertisecentrum euthanasie.nl/vrienden

Vernieuwde vriendenwebsite

De vriendenwebsite heeft een grondige update gekregen, waardoor alle informatie beter vindbaar is.

Nieuwe vrienden kunnen zich eenvoudig digitaal aanmelden en inschrijven voor bijeenkomsten. Doneren? Met een paar klikken draagt u bij aan de missie van de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie. U bent van harte uitgenodigd om een kijkje te nemen op de vernieuwde

website: expertisecentrum euthanasie.nl/vrienden. U kunt ook de QR-code gebruiken. Mist u informatie of is iets niet helemaal duidelijk? Uw feedback wordt gewaardeerd. Stuur een mail naar vrienden@expertisecentrum euthanasie.nl.

Alleen

Leef mee met Willeke Stadtman, arts bij Expertisecentrum Euthanasie.

Op de dag van de euthanasie doet Joost zelf de deur open. Hij kijkt ons verbaasd aan: "Ik had niet verwacht dat jullie zouden komen. Vanwege de coronacrisis". Voordat hij ons binnenlaat, werpt hij gewoontegetrouw een blik in de straat. "Leeg", zegt hij tevreden.

Joost lijdt aan een stoornis in het autistisch spectrum. Hij houdt niet van mensen. Dat maakte hij tijdens ons eerste huisbezoek meteen duidelijk. "Waarom ik hier niet meer kan zijn is heel simpel: ik begrijp de wereld niet en de wereld begrijpt mij niet. Heel af toe ga ik nog wel eens naar buiten, met mijn moeder, maar alleen als er niemand te zien is. Dan laten we samen de hond uit."

De kamer ademt ongemak.

De moeder van Joost en autismedecoach Ineke begroeten ons vriendelijk. Voor we de kans krijgen iets te zeggen, steekt Joost zijn hoofd om de huiskamerdeur. "Ik ga de apparatuur boven uitschakelen." "Dat kan wel even duren," zegt zijn moeder, "hij heeft boven drie

computers staan en het moet allemaal heel precies. Willen jullie koffie?". Joost vertelde ons eerder: "Het enige dat ik nog doe is gamen. De hele dag, en de hele avond. Alleen niet als ik slaap."

De moeder van Joost probeert haar emoties in bedwang te houden door op en neer naar de keuken te lopen. De kamer ademt ongemak. Vooral omdat het zo lang duurt. Na een half uur vraagt verpleegkundige Gert-Jan of Ineke misschien even aan Joost kan vragen of we al naar boven kunnen komen.

Een kwartier later is het zover. Als we boven komen, is Joost nog bezig om een stekker uit het stopcontact te trekken. Hij gaat op zijn bed liggen, zijn armen strak langs zijn lichaam. Hij kijkt niemand aan. Gert-Jan zegt dat hij het infuusnaaldje gaat inbrengen. Ik vraag aan Joost of hij dit echt wil. "Ja" zegt hij. Zijn moeder vraagt of ze naast hem mag komen liggen. Joost vindt het goed. Ze klimt over hem heen. Ze pakt niet zijn hand. Dat vindt Joost niet prettig. "Dag lieverd", zegt ze. Joost knikt. Ze was een naaste, die geen naaste kon zijn.

Even bellen met...

Jojan Froeling

“Het moment van de euthanasie moet sereen zijn”, zegt Jojan Froeling (64), arts bij Expertisecentrum Euthanasie. “Soms komt er op het laatste moment iets naar boven waarvan je denkt: hadden jullie dit maar eerder met elkaar besproken.”

“Tijdens het uitvoeringsgesprek, waarin we de euthanasie doornemen met iedereen die bij de uitvoering aanwezig is, zei een patiënt tegen zijn kinderen dat hij alléén wilde sterven: ‘Ik ben alleen gekomen en ik ga alleen weer weg.’ We spraken af dat zijn kinderen tijdens de euthanasie een ommetje zouden maken om daarna bij hun overleden vader terug in huis te komen. Op het moment suprême blijkt de zoon ineens helemaal niet van plan om weg te gaan: hij vertrouwde niet dat wij de uitvoering goed zouden doen. Zijn zus en wij waren overrompeld. Conster-natie volgde. Uiteindelijk hebben we de zoon kunnen overtuigen en is alles verder verlopen zoals gepland. Als we het van te voren hadden geweten, hadden de verpleegkundige en ik erop kunnen sturen. Het moment van de euthanasie is niet het moment om een discussie te voeren, daar is een uitvoeringsgesprek voor.”

“Ik adviseer patiënten om met hun naasten te praten over wensen en verwachtingen rond het euthanasietraject. Hoe staat iedereen erin? Ik zie het als mijn taak om naasten bij het traject te betrekken. Dat is belangrijk voor de patiënt, die heel veel steun van zijn familie kan krijgen, maar ook voor de achterblijvers. Zij moeten straks verder. Niet alles is op te lossen, maar gelukkig maak ik heel vaak mee dat ruzies worden bijgelegd en oude wonden geheeld. Soms duurt het traject hierdoor iets langer, maar ik vind het een belangrijk onderdeel: wat heeft een patiënt nog op te ruimen en wat wil iemand nog opruimen voordat hij overlijdt? Euthanasie betekent letterlijk ‘een goede dood’. Het is voor iedereen het fijnst als de cirkel rond is.”

Opgevangen

‘Overlijden doe je niet alleen.’

Paul Kranendonk, verpleegkundige
Expertisecentrum Euthanasie

‘Blijkbaar heeft Onze-Lieve-Heer het erg druk. Ik bid al heel lang, krijg echter geen gehoor. Dus heb ik jullie maar gebeld.’

Patiënt (104 jaar) Expertisecentrum Euthanasie

‘In de euthanasiepraktijk worden géén grenzen opgerekt.’

Miriam de Bontridder, plaatsvervangend raadsheer bij het gerechtshof in Amsterdam en lid Raad van Toezicht NVVE.

‘De vanzelfsprekendheid om te blijven leven is aan het wankelen gebracht.’

Annemarieke van der Woude, predikant en geestelijk verzorger

‘Ik heb gelukkig alles tegen ze kunnen zeggen.’

Tijdens de vriendenbijeenkomst in Amsterdam op 3 juli 2024 vertelde Sander Koning (50) over de duo-euthanasie van zijn ouders. Zijn verhaal maakte diepe indruk.

Ab en Connie Koning overleden op 5 november 2023. Hand in hand. “Ik ben enorm dankbaar dat het ze gegeven is”, zegt oudste zoon Sander. “De huisarts van mijn ouders verleent vanuit geloofsovertuiging geen euthanasie en mijn moeder had zich in 2022 al aangemeld bij Expertisecentrum Euthanasie. Ze had haar portie wel gehad: darmkanker, borstkanker, natte maculadegeneratie en een flink beenlengteverschil als gevolg van een operatie aan heupdysplasie. Toen de maculadegeneratie haar het zicht vrijwel ontnam, was de maat vol. Mijn moeder was kunstenares en dol op lezen. Blind worden was voor haar geen optie.”

Vasthoudend

Nadat zijn vader ziek werd, trok z'n moeder haar euthanasieverzoek terug. “Ze wilde hem niet alleen laten. Mijn moeder was een vasthoudende tante en heeft keihard voor hem geknokt. Hoewel het voor ons duidelijk was dat mijn vader dementeerde, duurde het nog anderhalf jaar voordat de diagnose bevestigd werd – vanuit een second opinion in het Erasmus Medisch Centrum. Mijn ouders hebben de aanmeldformulieren voor Expertisecentrum Euthanasie nog dezelfde dag verzonden.”

Minuten

“Na alle strijd voor de diagnose van mijn vader was het expertisecentrum een warm bad”, vervolgt hij. “Mijn ouders voelden zich gehoord door de artsen en verpleegkundige. Ik heb de luxe gehad alles tegen mijn ouders te kunnen zeggen wat ik wilde. Dat heeft mij veel rust gegeven en neem ik de rest van mijn leven mee. Ik raad het iedereen aan: maak van je hart geen moordkuil. Ik ben heel blij dat ik bewust afscheid heb genomen en mijn ouders heb kunnen bedanken voor

het leven dat ze mij gaven.” Het moment van de euthanasie herinnert hij zich als “heel onwerkelijk”. Binnen een paar minuten – het gaat echt heel snel – ben je je vader en je moeder kwijt.”

Sander Koning:

‘Ik schoot meteen in de regelmodus.’

Een roerige periode volgde. “Ik schoot meteen in de regelmodus. Uitvaart organiseren, woning leeghalen en verkopen, belastingaangiftes. ‘Beslissen jullie maar wat je met onze spullen doet’, hadden mijn ouders gezegd. Maar wat doe je bijvoorbeeld met alle tekeningen en aquarellen van je moeders hand!?” Acht maanden later is alles geregeld en heeft Koning, werkzaam als programmamanager bij Prorail, een time-out gepland: “Ik heb

een maand onbetaald verlof genomen aansluitend op een vakantie met mijn gezin. Het is tijd om mijn eigen leven weer terug te pakken.”

Tranen

Bezoekers van de vriendenbijeenkomst waren onder de indruk van zijn verhaal. In de zaal werden tranen weggepinkt. Na afloop werd hij door verschillende mensen aangesproken en een mevrouw vertrouwde hem toe: “Ik put kracht uit je verhaal en hoop dat het voor mijn zoon straks ook zo is.”

De foto's bij dit verhaal komen uit het archief van Sander Koning.

Sanders presentatie terugkijken? Scan de QR-code. Via expertisecentrum euthanasie.nl/vrienden kunt u ook andere vriendenbijeenkomsten bekijken.

Duo-euthanasie: twee individuele trajecten

In 2023 kregen 33 (echt)paren tegelijkertijd euthanasie. Partners moeten afzonderlijk voldoen aan de wettelijke zorgvuldigheidseisen. Er moet dus bij allebei sprake zijn van een vrijwillig en weloverwogen verzoek, ondraaglijk en uitzichtloos lijden, en geen redelijk alternatief om het lijden te verminderen. Dat is zelden het geval.

Euthanasieverzoeken van partners worden als twee individuele trajecten behandeld. Beide partners hebben een eigen arts. De artsen moeten zich ervan kunnen overtuigen dat er geen sprake is van onderlinge beïnvloeding.

We ontmoeten u graag!

Dit najaar organiseren we nog twee vriendenbijeenkomsten. Op vrijdag 11 oktober bent u van harte welkom in het Museon-Omniversum in Den Haag voor een bijeenkomst over nalatenschappen. Heeft u vragen over uw (levens)testament of wilt u informatie over schenkingen? Henk de Graaf van Centrum Nalatenschappen is aanwezig voor antwoorden op al uw vragen. "Verdeel uw geld en spullen zoals u dat wilt, met of zonder goed doel, maar zorg ervoor dat het straks ook echt gebeurt zoals u het wilt." Met dit advies

besloot De Graaf een vriendenbijeenkomst in 2023.

De laatste vriendenbijeenkomst van 2024, op zaterdag 16 november in Amersfoort, staat in het teken van euthanasiezorg bij psychisch lijden. Sprekers: psychiater Gerty Casteelen en verpleegkundige en consulent euthanasie Dominique Rijnja, beiden werkzaam bij Expertisecentrum Euthanasie. Een ggz-psychiater vertelt over zijn ervaring met de begeleiding door een consulent.

Nalatenschappen

vrijdag 11 oktober
12:30 - 15:00 uur
Museon-Omniversum
Stadhouderslaan 37
Den Haag

Euthanasie bij psychisch lijden

zaterdag 16 november
10:30 - 14:30 uur
Meeting Center Eenhoorn
Barchman Wuytierslaan 2
Amersfoort
(Deze bijeenkomst is zowel live als online bij te wonen.)

U en uw introducés zijn van harte welkom op deze bijeenkomsten. We ontmoeten u graag. Scan de QR-code en meldt u aan. Telefonisch aanmelden kan ook: 070 891 26 21.

Eerdere vriendenbijeenkomsten kunt u (opnieuw) bekijken via expertisecentrum euthanasie.nl/online-terugkijken/

foto: Human

(Terug)kijken: Roosen & Borst

De moeite waard om (terug) te bekijken: de nieuwe reeks *Roosen & Borst* over demantie waarin Adelheid Roosen en Hugo Borst onderzoeken hoe je je zo goed mogelijk kunt voorbereiden op de dood. Hoe krijg je het voor elkaar om 'goed' te sterven? In aflevering twee gaan de programmamakers op bezoek bij Expertisecentrum Euthanasie voor een 'verdomd goed gesprek' met consulent Dominique Rijnja.

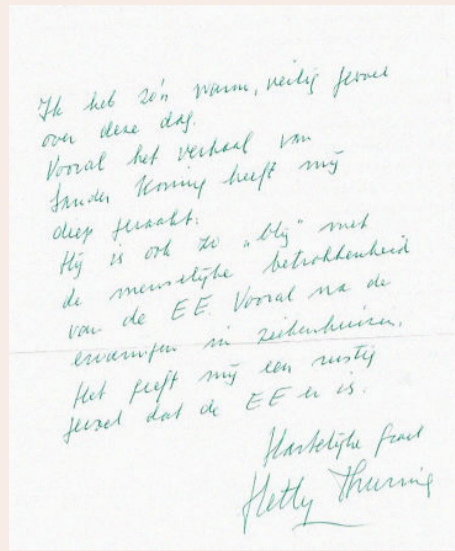
meerdere afleveringen gevolgd, inclusief de huisbezoeken van het ambulante team van het expertisecentrum. Lisa Frenkel is redacteur bij *Roosen & Borst* en bouwde een band met Comvalius op. Hoe kijkt zij terug op het hele traject? "Een vreemde gewaarwording: ik hoopte dus dat deze vrouw dood zou gaan." Lees haar hele verhaal via de QR-code.

De uitzendingen van *Roosen & Borst* zijn via NPO Start terug te kijken.

Het euthanasietraject van actrice Chrisje Comvalius (hierboven op de foto) wordt in

— Ingezonden —

Ik heb zo'n warm, veilig gevoel over deze dag. Vooral het verhaal van Sander Koning heeft mij diep geraakt. Hij is ook zo "blij" met de menselijke betrokkenheid van de EE. Vooral na de ervaringen in ziekenhuizen. Het geeft mij een rustig gevoel dat de EE er is.

Hartelijke groet,
Hetty Thuring

Steun ons: word vriend.

Met uw hulp kunnen wij

- De continuïteit van euthanasiezorg garanderen
- Interne ontwikkelingen van Expertisecentrum Euthanasie ondersteunen
- (Huis)artsen begeleiden bij euthanasietrajecten
- Nascholing voor (huis)artsen aanbieden
- Wetenschappelijk onderzoek doen
- Voortdurend werken aan maximale zorgvuldigheid
- Kennis over euthanasie en levenseinde bij vrienden versterken

Als vriend ontvangt u uitnodigingen voor vriendenbijeenkomsten met actuele thema's. Ook krijgt u drie keer per jaar de nieuwsbrief *Vrienden voor het Leven* toegestuurd, met nieuws en informatie over de euthanasiezorg en ontwikkelingen bij Expertisecentrum Euthanasie.

Doneer via NL36 TRIO 0391 1048 45 t.n.v. Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie o.v.v. 'gift'. Elke bijdrage is van harte welkom.

Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie heeft een ANBI-status, waardoor uw donatie fiscaal aftrekbaar is en uw steun voor honderd procent ten goede komt aan Expertisecentrum Euthanasie.

Meer informatie over donaties, schenkingen, legaten en erfstellingen vindt u op onze website: expertisecentrum euthanasie.nl/vrienden.

Ook vriend worden? Schrijf u in via expertisecentrum euthanasie.nl/vriend-woorden. U kunt ook de QR-code gebruiken.

Colofon

No. 17, najaar 2024

Vrienden voor het leven is een uitgave van de stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie. De nieuwsbrief versijnt drie keer per jaar (papier en digitaal). Donateurs ontvangen de nieuwsbrief gratis.

Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie (VvEE)
Postbus 13480, 2501 EL Den Haag
070 891 26 21 (ma t/m vrij van 8.30 tot 17.00 uur)
vrienden@expertisecentrum euthanasie.nl
expertisecentrum euthanasie.nl/vrienden

Redactie Elke Swart
Aan dit nummer werkten mee: Hans de Haan, Madeleine van Kampen, Marijke van Moll, Willeke Stadman
Fotografie Martijn Beekman, Maartje Geels
Vormgeving Studio Het Mes
Drukwerk en verzending MEO
Copyright Teksten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend na schriftelijke toestemming van de redactie worden overgenomen.

Wordt u ons nieuwe bestuurslid?

Eind 2024 treedt Trudy van den Berg af vanwege het verstrijken van haar tweede termijn. Zij is zeven jaar secretaris geweest en een jaar voorzitter. Van den Berg wordt opgevolgd door een van de huidige bestuursleden. Daarom zoeken we een nieuwe collega met ruime bestuurlijke ervaring, die t.z.t. de voorzitter zou kunnen opvolgen en die begin 2025 kan starten.

Scan de QR-code en lees alles over deze boeiende en betekenisvolle vacature. Iets voor u? Of misschien kent u iemand waarvan u denkt: dit zou iets voor hem/jaar zijn, zeg het voort!

